

Kopje

ack
2/4/25

tywa State Department ex re Baldwin. Proszę zawiadomić Skarbu.

S.1111/1107 bis

A.V.

egzemplarz poprawiony

Telegram szifrowy.

Jeżeli egzemplarz przesłany do Ministerstwa Skarbu
P. Adamski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr.4.

Nowy-York, 8/2.1920
Otrzy. 22/2.g.22.

Nota Departamentu Stanu z 23-go stycznia z interpretacjami O'Laughlin'a, doręczonemi poselstwu, pod względem materalnym stanowi dostateczną podstawę do zerwania umowy, aczkolwiek zawiera szereg sofizmatów, odpowiadających twierdzeniom strony przeciwnej. Pod względem formalnym położenie nasze jest niekorzystne, gdyż odszkodowawcze żądania firmy nie podpadłyby pod rzecznicztwo sądów zwyczajnych, gdyż Polska suwerenna tutaj sądzona być nie może, zatem sprawa rzeczowo mogłaby być wytoczona przed Departamentem Stanu, który zajmuje stanowisko unieważnieniu nieprzychylnie. Departament użyłby całego swego wpływu do osiągnięcia kompromisu i bezwarunkowo stanąłby po stronie firmy, która dawno żądała opieki dla zawartej z Polską transakcji. Nieporozumienia dyplomatycznej natury byłyby prawdopodobne, a zwłoka zezwolenia nowej pożyczki niewątpliwa. Ostatnia pora wydania pożyczki nadeszła, jeżeli z wiosną nie zrobimy tego, możemy wogóle stracić sposobność. Obawiam się wybuchu poważnego przesilenia ekonomicznego w Stanach Zjednoczonych, dysproporcja walutowa zabija eksport, Anglja wystornowała zamówienia bawełny, zboża, tłuszczów, kosztu produkcji i drożyzna wzrasta, brak węgla, trudności robotnicze. Dlatego radzę zawrzeć kompromis, robię usiłowania dążąc do porozumienia, o czem donosiłem Ministrowi Grabskiemu; innej drogi nie widzę. Prasa polska dotąd czeka z napięciem, przypuszczam, że nie odmówi nam poparcia. Proszę wymócić na Smólskim, aby dał słowo, że nie będzie akcji naszej przeciwdziałał. Jawne poparcie Smólskiego mogłoby dużo dopomóc. Zauważam, że O'Laughlin obecnie ma wpływy w Waszyngtonie, zwłaszcza w kołach republikańskich, jako nowomianowany ~~szef~~ redaktor naczelny Washington Post. Tenże zwalcza projekt Hoovera 150-cio milionowej pożyczki żywnościowej i szkodzi nam gdzie może. O sprawie bankowej osobno zatelegrafuję. Oczekuję załatwienia sprawy mego pełnomocnictwa, o co zapyty-

150

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

175

